

# SPIS TREŚCI

|                                                                                         |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Rozdział I — Główne etapy rozwoju myśli kosmologicznej</b>                           | 5  |
| Okres mitologiczny                                                                      | 5  |
| Kosmologia starożytnych filozofów greckich                                              | 7  |
| Kosmologia Kopernika                                                                    | 14 |
| Narodziny kosmologii współczesnej                                                       | 20 |
| <b>Rozdział II — Spór wokół teorii rozszerzającego się Wszechświata</b>                 | 27 |
| Podstawy empiryczne teorii rozszerzającego się Wszechświata                             | 28 |
| Próby niedopplerowskiego wyjaśniania zjawiska przesunięcia linii widmowych ku czerwieni | 36 |
| Osobliwość kosmologiczna i promieniowanie reliktowe                                     | 44 |
| Geneza galaktyk                                                                         | 51 |
| Wszechświat hiperboliczny czy oscylujący?                                               | 53 |
| Horyzont obserwowalności                                                                | 56 |
| Czy cały Wszechświat ekspanduje?                                                        | 59 |
| <b>Rozdział III — Czy Wszechświat miał początek?</b>                                    | 64 |
| Osobliwość kosmologiczna i idea absolutnego początku Wszechświata                       | 67 |
| Czy odkrycia kosmologii dowodzą, że Wszechświat został stworzony?                       | 70 |
| Geneza Wszechświata w ujęciu „teizmu klasycznego”                                       | 75 |
| Krytyka stanowiska „teizmu klasycznego”                                                 | 80 |

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział IV — Teorie Wszechświata stacjonar-</b> |     |
| <b>nego</b> . . . . .                               | 86  |
| Statyczny Wszechświat Einsteina . . . .             | 87  |
| Rozszerzający się i zarazem stacjonarny             |     |
| Wszechświat Bondiego, Golda i Hoyle'a .             | 88  |
| Teorie Wszechświata stacjonarnego w świe-           |     |
| tle najnowszych danych empirycznych . .             | 96  |
| <b>Rozdział V — Marksistowska krytyka teorii</b>    |     |
| <b>śmierci cieplnej Wszechświata</b> . . . . .      | 102 |
| Geneza teorii śmierci cieplnej Wszechświa-          |     |
| ta i jej implikacje filozoficzne . . . .            | 103 |
| Engelsowska krytyka teorii śmierci cieplnej         |     |
| Wszechświata . . . . .                              | 105 |
| Hipoteza fluktuacyjna Boltzmannna i proce-          |     |
| sy antyentropijne we Wszechświecie . .              | 107 |
| Fizyka relatywistyczna wobec teorii śmier-          |     |
| ci cieplnej Wszechświata . . . . .                  | 112 |
| <b>Zakończenie</b> . . . . .                        | 115 |
| <b>Przypisy</b> . . . . .                           | 119 |